

Lepa naša domovina

Poslanica predsednika Vlade Republike Slovenije ob dnevu državnosti

"Jaz, bratje, pa vem za domovino in mi vsi jo slutimo. Kar so nam siloma vzeli, za kar so nas ogoljufali in opeharili, bomo dobili povrnjeno in poplačano s stoterimi obrestmi! Naša domovina je boj in prihodnost; ta domovina je vredna najžlahtnejše krvi in najboljšega življenja."

V besedah Ivana Cankarja v črtici Lepa naša domovina se skriva hrepenenje naroda po lastni državi. Hrepenenje rodov Slovenk in Slovencev, da bi o svoji usodi in prihodnosti odločali sami. Da bi bili gospodarji na lastni zemlji ter da bi živeli v svobodni in samostojni državi.

Pred tridesetimi leti smo si izborili svobodo, da lahko odločamo sami o sebi. Na Slovenskem smo postali sami svoji gospodarji. Sanje so postale resničnost. Svobodno in samostojno Slovenijo, ta dragoceni sad truda generacij Slovenk in Slovencev, smo končno dočakali. Pripadli sta nam čast in privilegij, da smo bili del tega svetega časa slovenskega naroda.

Bitko za svobodo in samostojno Slovenijo smo dobili tako, da smo si najprej izborili demokracijo. Demokracijo pa smo si izborili preko boja za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Trideset let nazaj smo, ponosno in z navdušenjem, dosegli vse te cilje. V tistih časih se je pokazalo, da je iz globin našega naroda privrela neslutena moč, ki nas je združevala. Moč, ki je pritekala iz globokih korenin.

Od tedaj smo se kot suverena država vključili v evropske in evroatlantske povezave in zaveznitva in v svetovno mednarodno skupnost. Skupaj z drugimi delamo za naš blagor in za mir med narodi. Da lahko svobodno žive vsi narodi. Na vse to smo lahko ponosni in tega se veselimo.

Vse naštetu pa se ni zgodilo čez noč, brez žrtev in truda. Prehojena pot nam je znova potrdila, da nič v življenju, tako človeka kot naroda, ni naključno in samo po sebi umevno. Spet se je potrdilo, da ima vse v življenju svoj namen in smisel. Vsaka življenjska okoliščina do sedaj je priprava na naslednjo preizkušnjo.

Za nami je težko leto. Z obilo potrpežljivosti, odrekani in volje smo se prebijali skozenj. Po enem letu je razumljivo, da zmanjkuje volje in ni treba veliko, da val nezadovoljstva in črnogledosti pljusne čez rob. Ustvarjanje napetosti, širjenje sovraštva in nestrpnosti, pozivi k izključevanju in celo smrti, kar spodbujajo in celo namerno netijo nekatere politične stranke in posamezniki, je v teh težkih časih sila neodgovorno in nevarno.

Trideset let je hkrati malo in veliko. Ko smo stopali na pot samostojnosti, smo vedeli, da ne bo lahko. A nas je vse gnala naprej srčna želja, ki nam je dajala pogum in vero, da je vse, kar delamo, prav in dobro. Želeli smo živeti v svobodni in demokratični državi, kjer bodo vrednote svobode, pravičnosti, solidarnosti in poštenja hodile z roko v roki z gospodarsko uspešnostjo in blagostanjem. V državi, ki bo mati domovina za vse.

Če se danes ozremo nazaj, vidimo, da smo dosegli zelo veliko, da pa smo marsikatero priložnost tudi zamudili. Da smo na nekatere od vrednot, na katerih je nastala samostojna Slovenija, pozabili. Da smo nekje na poti začeli celo izgubljati stik s tistim v nas samih in v narodu, kar nas ohranja od nekdanj in nam je pred 30. leti dalo moč zato, da smo dosegli nemogoče.

A nič ni zamujeno. Še vedno smo isti narod, ki je lahko spet močan, odločen in pogumen, ko je treba. Zato se ob okrogli obletnici spet spomnimo, kako pomembno je pogumno vztrajati in se ne prepustiti črnogledosti in malodušju. Iz izkušnje vemo, da je pošteno in skupno delo vedno nagrajeno z neverjetnimi, lahko tudi neslutnimi dosežki.

Ta slovesen čas, ko se spominjamo junijskih dni pred 30. leti, naj bo zato čas, ko se spomnimo predvsem veličine in hrabrosti dejanj, ki so nas vodila v samostojno državo. Moja hvaležnost gre najprej in predvsem narodu v najširšem smislu, ki je v tistih zahtevnih časih pokazal svojo zrelost in pogum. Hvala vsem, ki ste v tistih negotovih časih z orožjem branili referendumsko odločitev za samostojno Slovenijo. V mojem srcu in srcu domovine bo vselej posebno mesto za tiste, ki so zanjo dali največ – svoja življenja. Hvala vsem Slovenkam in Slovincem doma in v tujini, vsem državljanom in državljanom. Hvala tudi vsem prijateljem Slovenije širom po svetu, ki so nas na tej poti podpirali in bodrili.

Izzivi današnjega časa so zahtevni. A če bomo našo prihodnost gradili na spoštovanju drug drugega, sprejemanju naše različnosti in pomembnosti dialoga med različno mislečimi ter predvsem spoštovanju vrednot, na katerih je nastala samostojna Slovenija, se nimamo česa bati.

Slovenija 1. julija prevzema predsedovanje Svetu Evropske unije. Že drugič v času od našega članstva v družini evropskih narodov bomo vodili skupnost 27 evropskih držav. To zahtevno nalogo sprejemamo z vso resnostjo in dobro pripravljeni. Razumemo pa jo tudi kot izraz zaupanja in eno lepših daril vsem nam ob 30. rojstnem dnevu.

Draga Slovenija, ljuba naša domovina, vse najboljše ob tvojem in našem prazniku. Praznujmo ponosno in pokončno. Naj domovini v čast zaplapolajo slovenske zastave, doma in povsod po svetu, kjer bijejo slovenska srca. **Ostanite zdravi in Bog živi Slovenijo.**

Janez Janša

Predsednik Vlade Republike Slovenije

